

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K - Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetőbányák s előfizetési pénzek küldendők.

Építkezésünk.

Mig a politikai küzdelmek szünetelnek, alkalmat veszek magamnak, hogy egy néhány sorban megemlékezzem egy igen öröndetes dologról, mely nem országos kérdés ugyan, hanem a mi keblügyünk, de azért előttem mégis többet ér, mint a néppárti hecezek, a nagyképű beszámoló beszédek s távol eső választókerületek választási küzdelmei. És ez az igazán öröndetes dolog nem egyéb, mint a kis városkánk haladása, mely különösen rohamosan neki indult építkezésiben nyilvánul. A ki Kézdivásárhely városát csak 20 évvel ezelőtt ismerte, tudhatja, hogy akkoron a csinos modern köépület a ritkaság számba ment, s az egész város nem volt egyéb, mint példátlan sűrűséggel összevert zsindeyes faépületek tömekelege az ő speciális s e földkerekségén sehol másutt fel nem található szűk utcáival, melyek közül a legszelebbekben is alig képes két szekér egymásnak kitérni.

Ez a város kizárólag faanyagból épült s miután 1832-ben csaknem 3 negyed része leégett, s fából ismét felépült, ezen idő óta mindig volt alkalma a város polgárságának áldani a gondviselés örökös kezét, mely védte és oltalmazta a vá-

rost az újabb katasztrófától, mert ugyan maga a lakosság ugyancsak semmit sem tett a maga részéről, a mindig feje felett lebegő veszély elhárítására. Az újabb épületek is mindig fából készültek és éppen oly módon zsufoltattak össze, mint annak előtte. A hatóság pedig a régebbi időkben nem bírván megküzdeni a polgárok konzervatív hajlamaival, mely ugyszólván iktozott a szolid kemény anyagból való építkezéstől, igen keveset tehetett a város építkezésének megváltoztatására. Építkezési szabályrendelete nem lévén, a régi építészeti patenszolgált irányadóul, melynek tagadhatatlanul sok, igen jeles intézkedései vannak, de mint az egész erdélyi részre kiterjedő szabályzat nem terjeszkedhetett ki az egyes város speczialis viszonyaira, ugyanazért nem is volt alkalmas arra, hogy egy ilyen csodálatos építkezéssel bíró várost alakítsa.

Az 1886. évben a tűzrendészeti kormányrendelet — az azon időben országszerte pusztított tűzveszélyekre való tekintettel — több hasznos intézkedéseken kívül elrendelte azt is, hogy a törvényhatóságok és rendezett tanácsú városok rövid idő alatt alkossanak építészeti szabályrendeleteket. Megyénk főispánja — kinek figyelme

mindenre kiterjed — egy hivatalos vizsgálata alkalmával értesülvén, hogy Kézdivásárhelyt ezen szabályrendelet még nem készült el, szigorúan megrendelte a városi hatóságnak, hogy annak sietős elkészítése iránt azonnal intézkedjék. Így jött létre Kézdivásárhelytől az építészeti szab. rendelet, mely az itteni különleges viszonyokra való tekintettel, a hatósági közegek több évi tapasztalatai alapján készült el és a megyei törvényhatóság, valamint a belügyminiszter által többször módosítván, a jelenlegi alakjában törvényerőre emelkedett s mint ilyen, hivatva van egy új modern város alapját megvetni.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

Helyes-e a jutalmazás a népikolában?

Irta és a kézdijárási tanítói köri gyűlésen felolvasta Kiss Jenő a k. j. t. kör elnöke.

Ha mindazon nevelési tényezőket figyelembe vesszük, melyek a gyermek testi, szellemi és erkölcsi tulajdonainak kivételését czélozzák, ha a nevelés végeztéljén önjelölőket biztosítani tud s a társadalomra és kedves hazánkra nézve pedig erkölcsi magaslaton álló, értelmes és hasznos polgárok képzését tekintjük: lehetetlen akkor a nevelés egyik nagyon fontos tényezőjéről, a jutalmazásról megfeledkeznünk.

TÁRGZA.

A színész nő.

Irta: Kökössy Gábor.

Egy fehérre meszelt, tágas, dohos levegős, üres teremben találkoztam Ujhelyi Ödönnel először. Valami lovagias ügyben voltam ellenfelének szekundánsa. A földön elszórva egy pár megrongyolódott piszkos vivó kesztyű feküdt, a falakon egy tucat éles vivókard függött.

Karesu, magas fiatal ember volt, férfias, de feltűnő halovány arecezal. — Nagy, kék szemei izzóan égtek szemböndreibe, mindamellett az egész arczon olyan valami bánatos, fájdalmas kifejezés derengett, a mely az embert önkéntelenül is számköztára készíti.

Keserűen mosolygott s a mikor az orvos bekötözte ütereit a fekete selyem bandage-val, unalmasan vont a ajkát ásitásra. Én megértettem e magaviselet jelentőségét: ez az ember beteg — lelki beteg! Mert a ki akkor is ásitozik és mosolyog, a mikor csak egy hajszál köti az élethez, az vagy ostoba bolond, vagy pedig rettenetesen pesszimista.

Perezokig dühösítette ellenfelét szerfelett ügyes vágásaival, a melyeket akarattal lapjával boesájtott le ellenfelére, a mig végre, mint a ki unalmasnak találja a játékot, átengedte magát ellene veszedelmesen erős vágásainak.

Akkor is mosolygott, a mikor életveszélyesen megsebesítve vitték lakására.

Egy unalmas, borus őszi napon ismerkedtem meg a szintársulat subrettojével az „Orosz császárnő”

étermében. Ezután naponkint ültek együtt a sárga fényezett faburkolatu teremben, anélkül, hogy a szomszéd asztalok felé néztek volna, a hol álmos ügynökök és egy-egy kisebb csapat író pezsgőzött.

Nap-nap után tűnt el ily egyforma egyhangúságban és Ilka hamarosan megszokta, hogy van körülötte egy erős férfi, a kinek gyerekes kényességgel panaszolhatja el apró-cseprő kellemetlenségét. Ujhelyi jól érezte magát ebben a társaságban. Az első nehéz pillanatokon tul volt már s csak olykor-olykor kellett erőt vennie érzelmeinek szentimentális kitérősein, ha néha a leány puha finom keze melegebben simult erős tenyerébe.

Szerette a leányt. Nemes érzelmű lelkében egyenként tulfeszített hurkókat pattantak le azok az érvelések, a melyeket olykor-olykor az ész dobott szíve elé. Imádt a leányt és egyetlen óhaját, gondolatát képezte annak a boldogságát töle telhetőleg előidézni.

Éjeket töltött álmatlanul és virrasztott reggelig, csak hogy édes emlékeinek háborítatlanul minél többször vethesse oda magát. Gondoktól folesigázott agyában egyenként idézte fel azokat a napokat, a melyeket a leánnyal töltött és ezeknek az elmúlt napoknak emlékei mindig boldogsággal, gyönyörrel töltöttek el lelkét.

Boldogsága azonban rövid idő alatt véget ért. Tiszta, becsületes lelkében megnyilatkozó forró érzelmét nem vette komolyan a leány. Hányszor bukkolt lábai elé a hideg földre és halvány arecezal, egybe kulesolt kezekkel, kínos zokogás között kérte, követelte, — hogy szeresse, de hasztalan.

A leány mindannyiszor kacagva vont a karjai közé kedvesének könyektől ázott arezáit és mosolyogva ígért meg mindent; de mintha csak kedvét lelné abban, hogy a büszke férfit gyötörje, lelkét

lenül kinozza, keserű zokogásra készítve büszkeségét a porba tiportassa vele: mindenkiel kacérkodott. Színész nő volt, udvaroltatott magának s mintha nem tudta volna, mennyi keserűséget okoz azzal kedvesének, a mikor a piszkos lelkok alacsony hasznosulásból mondott ostoba bókjait elfogadta és vígan mulat alacsony lelkű emberek társaságában.

Megtört fejfel, tehetetlenül boldogtalanságában rogyott össze az erős férfi. — Egész boldogsága, melyről éjjelenként ábrándozott, széjjel oszlott; a gyönyör, az édes nyugalom, a mely ragyogó színekkel befutott fátyolként lebegett szemei előtt, össze van tépve. Boldogságról, derűről álmodozott s boldogtalanság, sötétség lett osztályrésze.

Érezte, hogy el kell oszlatni e sötétséget. Csattanósan — egy pisztolylovás kísértetiesen röpke villanásával. De előbb el fog menni hozzá s mint becsületes ember megtört, porba tiport lélekkolugyan, de összeszorított ajakkal, egyenesen, egyszerre fog szakítani vele.

Egy verőfényes, tavaszi napon volt nála utoljára. Ilka hallgatta, hallgatta sokáig s végül kicaezagta. Ujhelyi lelkére nehéz, mély sötétség borult. Álmodozva, mintegy a multba visszatekintve ódésen pihentek meg tekintetei egy pillanatig a leányon, — azután megtörve fájdalomában tompa, fátyolozott hangon mondott bucsut a leánynak örökre.

A színész nő megdöbbenve nézett a távozó után. Erre nem számított. Hiszen ő ezt nem akarta, ő is viszont szerette Ujhelyit. Várt egy darabig, majd lerogyott a pamlagra és batiszt-kék pettyes kendőjét fogai közé szorítva siratta a szerelmet, a mi el-tűnt és jaidult fel a bánat alatt, a mi e pillanattól kezdve feltartóztatathatatlannal foglalta el a tovatűnt boldogság helyét.

A jutalmazás kérdése ma, többé-kevésbé, de az összes tanügyi köröket foglalkoztatja.

A tanügyi lapok egész hasábjait szentelnek a fontos nevelési tényezőnek. Mivel nem csak a tanügyi körök, de különösen a szülők szempontjából bír a kérdés még nagyobb értékkel, — bátor leszek a téma fejtegetésénél, annak keretén belül azon gyakorlati szempontokat figyelembe venni és kellőleg méltatni, a melyek a jutalmazás ellen és mellett felhozhatók.

Minden szüle, minden nevelő arra törekszik, hogy a zsenye gyermekben rejlő testi, szellemi és lelki erőket, tulajdonokat úgy képezze és fejlessze ki, hogy a leendő állampolgár becsületére váljon a társadalomnak s büszkesége lehessen kedves hazáknak; de mert nagyon sok esetben nem tudják megválogatni azon nevelési tényezőket és eljárásokat, a melyek a gyermek individuálisához mért, egészséges és gyakorlati alapon nyugvó kiképzéséhez feltétlenül szükségesek, akárhányszor ellenkező eredményeket érnek el.

(Folyt. köv.)

A kézdívársárhelyi alsófoku ipariskola felügy. bizottságának jelentése az 1894—95. isk. évről.

Szerkesztette: M. Székely János ip. isk. igazgató és f. b. jegyző.

A kézdívársárhelyi alsófoku ipariskolára vonatkozó 1894—95-ik évi jelentésünket szerencsések vagyunk a következőkben terjeszteni elő:

Az 1894—95-ik évre szóló beírások 1894. szept. 7. és 8-án eszközöltettek; a tanítás szept. 10-én kezdődött. Az iskolai év 1895. jun. 12-én végződött.

Beiratkozott: 231 tanuló. Ezek közül róm. kath. 141, gör. kel. 2, ev. ref. 85, unitárius 1, izr. 2. Korra nézve 13—15 év közötti 101, 15 éven felüli 130.

Iparágak szerint következőleg osztottak meg. Nyomdász 3, órák 1, asztalos 50, bádógos 2, borbély 4, cipész 30, ezimadia 82, esztorgályos 1, fazakas 1, kádár 1, kárpitos 1, kerékgyártó 3, kovács 8, lakatos 11, szabó 16, szijgyártó 2, szobafestő 3, szücs 8, timár 1.

Iskoláknak 4 osztálya volt, u. m. előkészítő, I. II. és III. Tanítók száma névszerint: M. Székely János igazgató, Kiss Károly, Kiss Jenő, Szabó Géza, Vajna Károly és Rákosi József.

Az iskola fentartási költsége az 1894—95-ik évben 1282 frt 64 kr. Így tehát egy tanulónak minden taneszközzel, rajzszerekkel, könyvekkel való el-

látása, taníttatása, fűtés, világítás egy évre 5 frt 54 krba került, vagyis egy órára 46 kr.

A költség a város által adott 200 frtból, a 400 frt államszegélyből, tandíjból, ipardíjak és büntetés-pénzekből s a két takarékpénztár által adott segélyből fedeztetett.

Ez évben olvasókönyvekre, rajzmintalapokra, rajszerszámokra, iparosok olvasótárára 182 frt 47 krt kellett költenünk. Az iskola tanszerek és taneszközök hiányában célját el nem érheti. Tehát igyekeztünk, a mennyiben az anyagi erő megengedte a felszerelést gazdagítani, de azért még mindig vannak hiányok.

A vizsgálatok jun. 12-én tartottak meg. Sajnos, hogy az iparos osztály kevés, mondhatni semmi érdekeltiséget sem mutat, sőt inkább ellenszenvet tanúsít az iskola iránt.

Az évről vizsgálat alkalmával az intézet igazgatója a tanulókkal munka kiállítását rendezett. Részt vett ebben 48 tanuló 53 dbbal.

Munkakiállításban részt vett tanulók megjutalmazására a marosvásárhelyi ker. és iparkamara 20 frtot küldött s a bíráló bizottság által legjobbnak ítélt iparezikeket készítői a ker. kamara obajtásához képest, pénzzel jutalmaztattak meg; de a pénz takarékpénztári könyvben adatott át, ez által is takarékosra akarván őket inteni. 3 tanuló kapott 2—2 frtot, 14 pedig 1—1 frtot.

A tanuláshoz érdem s a jómagaviselet megjutalmazása céljából a tek. tanács 20 frtot s a takarékpénztár 5 frtot szíveskedett adományozni. Megjutalmaztatott 29 tanuló.

Jól tudják a mesterek, hogy az igazolatlan mulasztás mindig büntetést von maga után s mégis 1498, tehát meglehetősen nagy az igazolatlan órák száma.

A 1893—94. évi számadás a Nagyméltóságú Miniszterium által minden megjegyzés nélkül helybenhagyott.

Jelentésünket nem zárhatjuk be a nélkül, hogy a tanítótestületnek meleg elismerést ne nyilvánítsunk terhes és ügybuzgó munkásságukért, s az év végén felmutatott sikerért.

Tisztelettel kérjük jelentésünk tudomásul vételét.

Fővárosi levél.

Budapest, 1895. jul. 18-án.

Duna vize folyik csendesen . . .

Csodálatos, hogy ez a mi szelid szöke folyónk megvénült anélkül, hogy ábrándos poéta lelkek megénekelték volna. A Tisza, Maros, Rima, Balaton mind meg vagyunk örököltve egy-egy fülbemászó népdalban, csak éppen a híres Dunának nem akadt alkalmi poétája.

Igaz, hogy nem hirdettek erre soha pályázatot, de hát a Balaton partján zokogó kis leány sem készült pályázatra, hanem szívből keletkezett.

Mi hát az oka? Nem más, mint az, hogy a Duna poézisát elfoglalta a „gescheft“.

A Duna partján nem furulyáznak szerelmes bojtárlegények, nem melázgatnak ábrándos leánykák. Itt zsíros tót atyafiak hemzsegnek s ezipelik a nehéz zsákokat, a kikötött teherhajókból. Ehhez járul még, hogy egész nap a hatalmas gőzhajók kezei korbácsolják fel a költői hajlamokra aspiráló szöke folyót.

Ezért vénült meg a Duna poézis nélkül.

Poézist a székesfővárosban keveset talál. Ninesenek itt regényes helyek, kivéve a néhány promenadot, hol a fiatal posztonkák szövik a jövő regényeit.

Mi itt rekedt szegény budapestiek megszoktuk már a nyári poros, fűdelt levegőt. Nekünk elég regényes hely az is, ha letelepedhetünk az utcára kirakott vendéglői leanderek alá.

Csak egy kies, regényes helyünk van, a hol üdülést nyerhetünk, de ez is a Duna közepén fekszik. A Margitsziget.

Előkelő gyönyörű paradicsom ez, melynek lombos platánjai alatt a budapesti szép leánykák sétálgatnak nap-nap után.

Azért jó lenne minden fiatal embernek emlékeztetése véni:

„Vigyázz pajtás, jól vigyázz a szivedre,
Ne menj, ne menj, a boszorkány szigetre.“

Hát tény, hogy itt nagyon is veszedelmes fiatal boszorkányok tartózkodnak. A gyanútlan fiatal ember annyira elmerül igéző, elbűvölő pillantásaikba, mignem egyszerre csak azon veszi észre magát, hogy meg van kötözve „Hymen“ rózsalénczaival.

Regényes kiránduló hely a budai oldalon fekvő Svábhegy is. Nem tartózkodnak itt svábok, mégis a svábokról van elkeresztelve ez az előkelő nyaraló telep. Miért? — „Frage die Sterne . . .“

Némely fővárosi hazafi erősen bizik abban, hogy az ezeréves Magyarország jubileumára elkeresztelik a bűbajos hegyet — Árpádhegynek.

Adja Isten, hogy úgy legyen! Legalább elpusztul a sváb, — „Tigrum“ nélkül is.

Hiába, nincs szebb a hazafiságnál! A hazafiság különösen most kapott nagyon lábra a millenniumi napok előtt. Igaz, hogy néhány idetértve izága szocialista vezér megmetyelvezte néhány magyar munkásnak hazafias érzelmeit, de azért a többség erélyes állást foglal a jövő évre tervbe vett millenniumi sztrájk ellen.

Különben, hiszen ez a „sztrájk“ nem is olyan veszedelmes dolog. Bizonyosága ennek, hogy most a boltosinasok is gyülekeznek, szervezkednek.

Országos sztrájkra készülnek ezek az ökölnyi kölykök, a kiket a szélhámos szocialista vezérek buzdítanak a sztrájkra.

No, ha ez a sztrájk kiüt, akkor a sztrájkolók ősi fészkebe: a szunyogszigetre ez egyszer csakugyan szunyogok vonulnak be.

A székesfővárosban most az új honpolgár a Goldstein Számi lett népszerű. Egyenest Munkácsról jött Budapestre s egyelőre telt házakat csinál Feld Zsigmond jeles szinigazgatónak.

Ez a Goldstein Számi csak szinpadí alak, de azért nem lehetetlen, hogy a Goldstein Számi köti meg Magyarországon az első polgári házasságot.

Reim Lajos.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapja ez évi 50. és 51-ik számában „Állami munkák és székelyek“ című alatt a vezérezikben közzétett közleményre, mint érdekeltnek hozzá szólásom lévén, engedelmeből teszem azt a következőkben:

Elismerem az igen tisztelt cikknek minden sorait, még azt is, hogy a magas kormány és intéző körök a székelyek nyomorúságain segítő, állandó gondjaik közé vették fel ügyöket; habár, mint ezuttal is teljesíthetetlen követelésekkel szemben készek nagyobb mennyiségű katonai lábbelit a helybeli ezimadia és cipész iparosoknak engedélyezni; ez pedig nem egyéb mint legfennebb egy pár ezer bakkancs megkésztetésének biztosítása ellenében a vállalkozó kötelezze magát, hogy Romániából a korábban beköltözött székely iparosok közül 4—5, esetleg több családot kitelepített. Én, mint nem ezimadia, nem voltam jelen a mult hó 23-án a keresk. és iparkamarai segéd titkár ur által a ezimadia társulati elnök házához összehívott értekezleten, következőleg nem is tudom, hogy milyen lett az eredménye ezen értekezletnek — de azt természetes következményképpen vettem tudomásul, hogy nem akadt ilyen feltétel mellett egyetlen egy vállalkozó sem.

Ugyanazon a napon délután a rendőrkapitány ur irodájában folytatólagoan ezuttal a pályázó vállalkozók összejevetelével tartott értekezleten hajlandónak mondtam magam a magas kormány által követelt feltételek elfogadására, oly formán, ha a magas kormány éven át folytonosan, számszerint 24.000 pár katonai lábbeli készíttést biztosít számomra. Ilyen formán bármikor kötelezni hajlandó leszek s egyuttal arra is tisztelttel felkérni, hogy becsés lapjában az érdekelt körök figyelmét az állandó állami munkaadás biztosítására felhívni sziveskedjék; mert ha az, t. i. hogy ha állandólag lesz a határszéli iparúzó város munkával ellátva létesül, határozottan állítom, miszerint kitelepítés nélkül is, ön jószántukból haza jönnek a jóra való székely iparosok Romániából; de másképp elvesztették a hazára nézve.

A mi pedig az egész vállalkozási ügyet illeti, csupán arra kérem mindazokat, a kik nem vállal-

koznak és nem is akarnak, hogy a vállalkozóknak ne legyenek ellenségei, mert ezáltal ártnak saját magoknak és a város összes iparosainak, gondolják meg, hogy a kik állami munkával lesznek elfoglalva addig velök szemben nem versenyeznek, sőt még a város forgalmát is elősegíti a közfogyasztással, mivel itten jó forgalomba a munkálatokért az államtól kapott pénz.

Teljes tisztelettel
Pánczél Noé.

Irodalom.

— Szalay-Baróti „Magyar Nemzet Története” 17-ik füzeté most jelent meg. Ezen füzettel a nagy értékű mű első kötete immár teljes, csupán a czimlap és tartalomjegyzék hiányzik még, melyek a legközelebbi füzetekkel jönnek. A most megjelent 17-ik füzet három műmellékletet és 22 szövegbe nyomott illusztrációt hoz; a műmellékek: Pannónia és Dácia térképe (tervezte Dr. Baróti L., rajzolta Hattsek Ignác.) Attila és Leó pápa (Raffael Santi festménye.) Murány ostroma (Doré Gusztáv rajza) mind-megannyi díszre válik az amugyis értékes munkának. A szöveg között nyomott illusztrációk a következők: A kónigsbergi töredék. Anonymus, Béla király névtelen jegyzője krónikájának első lapja, krónika író barát. A pécsi székesegyház a déli oldalról tekintve. A jáki templom. A jáki templom alaprajza. A gyulafehérvári székesegyház. Részlet a gyulafehérvári székesegyház portáljáról. A zsámbéki templom oldalt nézve. A zsámbéki templom homlokzata. Domborművű részletek a pécsi attemplomból. Oszlopfő a bényei templomból. Dombormű a gyulafehérvári székesegyház kapuja fölött. Domborművek a jáki templomban. A jáki templom kapuja. Részlet a jáki templomról. Oszlopfők a horpási templomban. Apostolok képe a veszprémi Gizella kápolnában. Falfestmény részlet a velemési (Vasm.) templomból. Falfestmény részlet a tótlaki templomból. Részlet a zsegrai templom falfestményeiből. A füzet szövegtartalma folytatása a már előbb közölt „Köz- és műveltségi állapotok az Árpád-házi királyok idejében”, melyet Dr. Baróti Lajos írt. A magyar nemzet történetére füzetenként 30 krral előfizetést elfogad a Lampel R. (Wodianer F. és fia) és. és kir. udv. könyvkereskedő Budapest. Andrássy-ut 21.

— Páratlan siker. Általános panasz volt Magyarországon mindig az íróknál és könyvkereskedőknél, hogy a közönség nem vásárol könyveket. Legjobb íróknak új regényeit is alig lehetett egy év alatt ezer példányban elhelyezni. Tudományos munkáknál pedig a legjobb esetben néhány száz példányra lehetett felvinni. Annál feltűnőbb tehát az a siker, melyet alig néhány hét alatt az Egyetértés kiadóhivatala által forgalomba hozott „Röptében a Nagyvilág körül” című amerikai diszmű elért. A „Röptében a Nagyvilág körül” című műben tényleg művészi értékű albumot nyújt az Egyetértés kiadóhivatala a közönségnek, melyet minden család s a család minden tagja örömmel üdvözl. Minden egyes füzet, mely postai szétküldéssel együtt csak 35 krra kerül, 16 művészi kivitelű fényképmásolatot tartalmaz eredeti felvételekben a világ minden tájáról, úgy, hogy az egész 16 füzetre tervezett képsorozat 256 szebbnél-szebb érdekes tanulságos fényképből fog állani. A hozzánk most beküldött 5-dik füzet a következő egész oldalas fényképeket tartalmazza: Hotel de Ville, Páris. — Thamsrakpart és Obelisz. London. — Trochsachs, Skóthón. — Regi királyi muzeum Berlinben. — A kolosszeum belseje, Róma. — Narancs-udvar és mecsot, Cordova, Spanyolország. — A modern Athén, Görögország. — Sphinx szigán, Egyptom. — Capernaum Galiláa, Palestina. — Andrássy-ut, Budapest. — Totem-oszlopok, Alaska. — A fehér ház, Washiton. — Mammoth Hot Springs (meleg források) Yellowstone, Nemzeti park. — Mexico város panorámája. — Mindegyik kép rövid, érdekes magyarázó szöveggel van ellátva. — Az egész mű 256 valóságosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethető 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Az előfizetési díjak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

CSARNOK.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

LXXXI.

Téns Szerkesztő Ur!

Miótától fogvást ezek az szörnyű melegek bekövetkeztenek, az emberi kereszténynek még az eszmélettye es kezd megolvadni, azért tehátlan ne tesszen valami okos, böcs dogot várni töllem, met mivelhogy az hőség mián ojan buta vagyok, mint egy czeithal. Éppeg csak azért írok, hogy ne tesszen asztot mondani, hogy elrejtetem magamot.

Mán ijenkor mondhatom, hogy erőst nehéz dolgot lehet ujságot csinálni, mikor nem történik semmi ojas, az mit meg lehessen írni. Csak éppeg az pógári házassodás előkészülettjei érdekelik az emberi nemzetet.

A mint ezekről beszélgettünk vóna, Móriéz zsidó elvgyorintotta az ábrázattját s asztot kérdezi töllem, hogy mondanám meg neki, mi az különbség az ujságesinálás és az pógári házassodás között. Mikor Móriéz zsidó vigyorogva szokott valamit kérdezni, mindétig tudom, hogy vagyon egy küs szentelenség az dologban s éppeg azért egy jámbor életű istenfőlő besső embernek nehéz es reája felelni. Erre oszténgad az héber ugy magyarázta meg az dogot, hogy az házasság és ujságesinálás között az legyen az különbség, hogy az ujságesinálásnál az ember mindétig üsmeri az maga munkatársajit. . . . Hát én erre aszondom, hogy ijen bolond gondolat csak zsidó kopotyuban teremhet meg, hanem hogy példának okiét némi nemű igazság ne legyen benne, asztot nem mondom.

Nagy örömmel olvastam az ujságlapokban, hogy az téns gubernium megporoncsolta, hogy az jövő őstől fogvást ugy az születésnek, mind az házassodásnak, csak pógárilag szabad történni s ezen üdőtől fogvást az szent papoknak sem az születésbe, sem az házasságba nem szabad befojni. Elégedgyék meg minden pap az maga testvérivel, kivel pógárilag eszve bogozhattya magát, de minden másemberfi az téns jegyző uram előtt hütöljön meg. — Hejjesen vagyon! Én csupáng asztot tanálom egy küsnyög furesacsának, hogy az téns gubernium csak asztot poroncsolja meg, hogy az jegyző uram, mikoron hütöltet, tartozik egy nagy unio-szinű pántlikát viselni. Hát uram Jédus! ha egyéb nem leszen rajtamintez a pántlika, hogy fog az jegyző uram ki nézni?! . . . No de ez jegyző uram dőga, én minnek szójjak belé!

Az földolog még es csak az, hogy mű győztünk. Kárbahágó, 1895. július 19.

Maradtam
tisztelettel s becsületvel
Jámbor Están
egyházi.

S z i n h á z.

Füredi színigazgató még mindég hatalmasan küzködik a nagy közönség még nagyobb közönyével, melylyel szemben ugy látszik minden gondos training esztörtőköt mond. Hiába való volt a vendég primadonna szereplése, hiába valók a legjobb tagok jutalomjátéka, a színház majdnem minden öste üresen bámul a valóban gondos és művészi színvonalon álló előadásokra, a közöny csak nem akar már osztani a „nagyérdemű” közönség lelkeröl.

Hiába, a vidéki birtokosság vagy fürdőzik, vagy szónát csináltat s nem ér rá színházba jární; Vászárhelynek pedig csak egy publikuma van, a melyre számítani lehet, s annak is a zsebe nem végtelen! A tulajdonképeni gazdagabb osztálytól pedig bátorságosan tótágast állhat a színház, hane ki jól esik, mert az a sötétben is megtalálja mindég a száját s a magáé helyett soha sem dugja a másóba a falatot.

Szordán volt Láng Ödönnek jutalomjátéka, gyenge fél ház előtt. Ez annál is esodálatosabb, mert Láng Ödönt mindenki ismeri s a legnagyobb ellensége sem mondhatja róla, hogy nem jó színész. Ott látjuk őt majdnem minden előadáson, játszik ő operettekben, népszínművekben, drámákban, színművekben s a színpadunkon napvilágot látó minden műfajban. Nagyon rutinirozott alkalmazkodni tudó színész, kinek játékában s alakításaiban mindenki

gyönyörködött, azonban jutalomjátékán nagyon sokan odahaza maradtak.

Csütörtökön Madame Sansgene szintén kongó ház előtt ment másodsor az elsőhöz tökéletesen hasonló előadásban.

Még ezután lesz Vihari Elemérnek e kitünő komikusnak, ki annyi vidám perczet szerzett a színház látogató közönségnek, és Tüdoly Klementinnek a fiatal drámai szondének kinek kitünő játékában annyiszor volt alkalmunk gyönyörködni, s ki közönségünknek mindég kedvence volt, jutalomjátéka. Ha ezek iránt érzett tiszteletét és elismerését is ugy siet kifejezni a helybeli és vidéki publikum, mint a közelmúltban tette: akkor igazán kollemos emlékekkel fog a jóra való derék társulat városunkból távozni!

Ujdonságok.

— Szemelyi hír. Novák tábornok dandár-parancsnok a héten meglátogatta a kézdívasárhelyi honvéd zászlóalj s a katonák kiképzése felett szemlét tartva, másnap elutazott.

— Honvédcink szombatn hajnalban bevonultak Brassóba, hol az idén az ujonnan rendszerezett ezred-gyakorlatok fognak tartatni. Rész vesznek ezen gyakorlaton a brassói 24-ik honvéd gyalogezredhez tartozó összes zászlóalj, Tomsics ezredes vezénylete alatt. Ez mintegy bevezetéstől fog szolgálni ama nagy manőverekhez, mik az idén Bánffy-Hunyadon Ö felség előtt fognak megtartatni.

— Halálozás. Kézdívasárhelyi Nagy Sándor mészáros és jómódú fölbirtokos, szombatra virradó éjjelen felakasztotta magát. Súlyos lábbaja volt, mi miatt egyik lábát amputálni kellett volna s emiatti fölelmében követte el végzetes tettét. Halála városzerte mély részvétet keltett.

— A m. kir. államvasutak nyugati műhelyében alkalmazott székelyvidéki tanoncokra vonatkozó statisztikai adatokat az 1894—95 évre a műhely főnöke megküldötte és ebből örömmel győződhetni meg, hogy a megyéből fennlévő tanoncok mily jó magaviseletet tanusítanak. A kimutatásba felvett 61 tanonc közül 20 háromszékemgyei. Ezek közül atyailag büntetve csupán kettő volt, de ezek egyike is annyira javult, hogy év végén 1 korona jutalomban részesült. Jutalmazva lett a 20 közül 15 tanonc, névszerint Pap István 2 korona, Német Gyula ezüst óra, Szakács Máté 1 korona, Ferencz Mózes 5 korona, Imre Károly 2 korona, Posta Ferencz 5 korona, Flor Sándor 1 korona, Cseroi Kálmán 6 korona, Kinczler Lajos 3 korona, Barabás Zoltán, Andok László 1—1 koronával, Pál Imre, Bacsoni Jenő, Tana Ferencz és Máthé Áron 3—3 koronával. Jutalmat nem kaptak Elekes Miklós, Csekme Gyula, Vajda Sándor, Bordás Lajos és Gocz Áron. 45 székelyvidéki tanonc összes bérkeresménye 5515 frt 86 kr. kiadása az államnak 10630 frt 72 kr. Ebből: ellátás 8329 frt, óvadék 615 frt 57 kr., ruházat 899 frt 74 kr., czipő 537 frt 16 kr., egyéb 249 frt 31 kr. A tanoncok által gyártott tárgyak bérértéke az 1-ső félévben 2139 frt 93 kr., a II-ik félévben 3265 frt 82 kr. Az összes székely tanoncok 10 napi szabadságot kértek és a beteg napok száma 587. Szíves tudomásvétel végett közlöm. Kelt S.-Szentgyörgyön, 1895. július 3-án. Potsa József főispán.

— Felvétel a dévai áll. tanítóképző intézetbe. A dévai áll. tanítóképző intézet I. osztályába felvétetnek az olyan tanulók, a kik 15-ik életévüket betöltötték, ép testűek, egészségesek s gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik a magyar nyelvből, számtanból, történelemből és földrajzból a felvételi vizsgálatot sikerrel leteszik. A folyamodványok az intézet igazgató-tanácsához ezimzeve, a f. évi augusztus hó 20-áig alólírott-hoz nyújtandók be. Mellékelni kell: 1) keresztlevelet, 2) isk. bizonyítványt, 3) orvosi és ujra oltási bizonyítványt, 4) azok részéről, a kik kedvezményt ohajtanak igénybe venni, szegénységi bizonyítványt, s 5) a szülőktől aláírt kötelező nyilatkozatot arról, hogy fiaikat évközben is a szűkösegekkel ellátják. Az intézet bennlakással és bennétkezésével van egybekötve, melyben a teljesen szegény, de kitünő szorgalmu és példás magaviseletű növendékek közül mind a négy osztályból összesen 18—20-an ingyen nyernek lakást, fűtést, világítást, mosást s reggeliből, ebédből és vacsorából álló ételmezést. Mások mindabban vagyoni helyzetükhöz és szorgalmukhoz képest havi 4. 6. 8. vagy az egész 12 frtnyi díjért részesülnek. E díjak havonként legkésőbb minden hónap 5-éig a szülő által előre fizetendők be az igazgatósnál. Tartozik minden szülő az intézetbe levő fiát tisztességes és kellő mennyiségű ruházzal és fehérneművel tankönyvekkel 10—12 frttal, a burok vagy más felszerelésből tárgyak esetleges rongálásának kártérítéséül 2 frt biztosítékkal, 1 frt betegápolási díjjal és 1 frt 50 kr segélyegyeti díjjal ellátni, mely összegnek a beiratkozás alkalmával az igazgatósnál előre fizetendők. A felvételi és javító vizsgálatok f. évi szeptember hó 2-án, a beiratkozások pedig 3. és 4-én tartatnak meg. Az előadások 5-én kezdődnek. Déván, 1895. jul. 17. Boga Károly, igazgató.

Sz. 0465—1895.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXII. t. cz. 125. §-sa intézkedéséhez képest közhírré teszem, hogy K.-Vásárhely r. t. város 1896 évi előleges költségvetése mai naptól számítva 15 napra a pénztári irodában közszemlére ki lesz téve.

K.-Vásárhelyt, 1895. jul. 17.

(103) 2—3. **Bartók Károly**
p. lgármester.

Mack féle Dupla-Keményítő

Egyedül gyártója a fentelöl: Mack Henrik Uim a. D. leggyorsabb és legbiztosabb mód gallokat, közelket és egyéb tárgyakat úgy keményíti, hogy azok oly szépek, mint ha újak volnának, kizárólag abban áll, hogy Mack dupla keményítőjével keményítjük azokat. Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza. Mindenütt kapható 3, 10 és 20 krajcáros Cartonokban. Kizárólag a Magyarországi és a Kelet-Európai Kereskedelmi és Ipari Társaság által. **Védjegy: Mack féle, Bécsben ÁLL.**

A brassói portland-czement-gyár
Brassó (Erdély) ajánlja legkitünőbb

PORTLAND-CZEMENTJÉT

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható **K. Csiszár József** urnál.
Sepsi-Szentgyörgyön **Ferencz Lajos, Császár Sándor és Császár Gyula** uraknál.

30 36—40

Sz. 5790—1895.

Pályázati hirdetmény.

Futásfalva, Ikafalva, Feltorja községekből Futásfalva község székhelyén alakított jegyzői körben a körjegyzői állomás lemondás folytán megüresedvén — annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állomással 400 frt fizetés, 60 frt lakbér és irodai átalány; Feltorja és Ikafalva községektől az oda történő hetenkénti látogatásért 35 frt fuvardíj átalány jár. Ezenkívül magán felektől a megyei szabály rendelet értelmében megengedett munkadíjak.

Felhívom mindazokat, kikezen állomásnak választás útján betöltendő állást elnyerni óhajtnak, miképp kellőleg felszerelt folyamodványukat, melyhez csatolandó eddigi szolgálati viszonyuk és alkalmaztatásuk és erkölcsi magaviseletük felőli bizonyítványuk és az 1886. évi XXII. t. cz. 74 §-a és az 1883. I. t. cz. 6. §-ban megírt minősítések bizonylata, f. évi augusztus 10-ig hozzám nyújtsák be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1895. július 15-én.

főszolgabíró helyett:
105 1—3 **Cseh Gyula**, szolgabíró.

Az 1896-iki ezredéves kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) levő

*) E pártfogást
DÁNIEL ERNŐ
magy. kir. keresk. min. ur O
nagyfőnöksége 4512/95 sz. lela-
tában biztosította.

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat

Budapest, Kerepesi-ut 22. szám
az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsát 42
frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr havi befizetés mellett

Elszállásolás: saját
új szállóhelyeinkben. Et-
kezés a főváros és a
kiállítás előkelőbb ét-
termeiben.

„Ellátási könyvecskéket“

m. lyek a kiállítás egész tartalma
alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás- és szórakoztatási-szelvényeket,

1 kiállítási tombola jegye, tégül 2000 koronás baleset biztosítási bárcazt tartalmaznak.
Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4—4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz). — Előfizetéseket esakis korlátozott számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási-Vállalat

Dr. Morzsányi Károly
országgy. képvis. mint. t. elnök
Ehrlich G. Gusztáv
főv. biz. tag; gyáros mint elnök,

Rózsa Lajos
igazgató
Hegedűs Dániel
titkár

Takács Zsigmond
Első m. ált. bizt. t. közp. főfelügy.
Stadler Károly
főv. biz. tag. ház- és száll.-tulajd.

képviselőség:

ur nál.

(100) 2—4

Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve.

M. kir. államvasutak.

Érvényes 1895. május 1-től.

MENETREND.
PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1895. május 1-től.

Keleti vonal.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.55	éjjel 12.46	
Botfalva	5.39	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szob. felé)	11.14	1.00	
Földvár	5.58	8.23			11.29	1.18	
Mogyorós	6.17	8.43		Tóvis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.10	2.49	este 7.59
Apáca	6.36	8.57			1.45	3.42	8.06
Kőpecz	6.55	9.16		Nagy-Enyed	ind.	4.03	
Agostonfalva	7.02	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	2.56	4.37	
Alsó-Rákos	7.19	9.38			ind.	4.41	
Homoród	7.45	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	3.43	5.15	
Kacsa	8.02	10.15			ind.	5.21	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	5.45	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.14	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	10.44	11.17	2.19
.	9.13	11.32			ind.	d. u. 11.32	2.26
Szegesvár (vendéglő)	9.35	11.39		Budapest	regg. 7.00	este 6.20	regg. 7.25

Expresz-vonat Brassóból ind. 10 óra 19 p. este, Budapestre érke. Aradon át 1 10 perczkor.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00	dél előtt	10.25	dél után	2.37	Brassó	ind. reggel	5.20	reggel	8.50	dél után	3.05
Imecsfalva		4.17		10.38		2.54	Szász-Hermány		5.35		9.09		3.24
Páva-Zabola		4.34		10.51		3.11	Prázmár		5.53		9.33		3.48
Kovácsna		4.55		11.08		3.43	Kökös		6.04		9.46		4.01
Barátos		5.18		11.24		4.08	Uzon		6.15		10.06		4.21
Nagy-Borosnyó		5.35		11.38		4.27	Kilyen		6.27		10.21		4.36
Eresztevény		5.55		11.55		4.48	Sepsi-Szentgyörgy		6.45		10.49		5.14
Sepsi-Szentgyörgy		6.36	p. u.	12.25		5.28	Eresztevény		7.07		11.17		5.42
Kilyén		6.46		12.33		5.38	Nagy-Borosnyó		7.24		11.47		6.09
Uzon		7.02		12.46		5.54	Barátos		7.45		12.16		6.38
Kökös		7.15		12.56		6.07	Kovácsna		8.08		12.42		7.08
Prázmár		7.42		1.16		6.34	Páva-Zabola		8.19		1.01		7.21
Szász-Hermány		8.02		1.32		6.54	Imecsfalva		8.31		1.19		7.36
Brassó	érk.	8.20		1.46		7.12	Kézdi-Vásárhely	érk.	8.45		1.37	este	7.54

Ny. Ifj. János Mózes-nél Kézdi-Vásárhelyt